

které naopak patří k místně typické vegetaci zaujímající zhruba 40 % území. Vyznačují se bohatou a proměnlivou škálou společenstev. V jižní části země mohou na jižně orientovaných svazích hor dosahovat až do výšky 2 500–3 000 m n. m. Druhou nejběžněji zastoupenou formací je alpínská vegetace (kolem 30 % území) vázaná na nadmořské výšky od 2 000 m. Lesní společenstva jsou v Arménii rozšířena omezeně. Zaujímají přibližně 20 % rozlohy státu a současné středoevropské představě o lese většinou příliš neodpovídají. Vyskytují se převážně ve srážkově bohatších územích (zpravidla na severovýchodě a pak na jihu Arménie) anebo ve vyšších polohách stepních oblastí. Ve stepích je často tvoří roztroušené dřeviny, nebo mají podobu křovinatých porostů a pařezin. Vzrostlé lesy jsou spíše geograficky omezenou vzácností, vázané na místa s vlhkým mezoklimatem. Samozřejmě se i zde nacházejí typická azonální společenstva, jako jsou mokřady, lužní lesy a křoviny, vegetace skalních štěrbin apod. Všem významným uvedeným vegetačním formacím a druhům, které je tvoří, se budeme věnovat podrobněji v následujících článcích seriálu.

17 Typická krajina nižších partií vulkanických pohoří nad jezerem Sevan. Na rovinatých pláních v nadmořské výšce okolo 2 000 m se rozkládají obilná pole s bohatými plevelovými společenstvy a na svazích pestrá vysokobylinná vegetace s prvky stepí, vysokobylinných niv a mezofilních luk.

18 Lesnatá krajina severovýchodní Arménie. Pohled do údolí řeky Getuk u obce Gosh ukazuje mozaikovitost krajiny. Střídají se různě zapojené bukové a dubohabrové lesy, louky, prameniště a stepní trávníky. Snímky L. a E. Ekrtovi

Vyšlo v Nakladatelství Academia

Milan Chytrý (ed.): Vegetace České republiky 3 Vodní a mokřadní vegetace

Třetí díl fytocenologického přehledu vegetace ČR se zabývá prostředím vodních nádrží a toků, jejich pobřežních zón (litorálu), mokřadů v říčních nivách i mimo ně, obnažených den rybníků i jiných typů nádrží, pramenišť a rašelinišť. Autoři vycházejí z rozdělení do tří formačních skupin – vodní, mokřadní a prameništní spolu s rašeliništní vegetací, a postupně představují jednotlivá rostlinná společenstva na úrovni tříd, svazů a asociací. Popis druhového složení a struktury společenstva, dvnamiky vývoje, stanovištních podmínek a rozšíření na našem území uzavírá hodnocení hospodářského významu a míry ohrožení a také stručná charakteristika v anglickém jazyce. Text je u každé asociace doplněn ilustrační barevnou fotografií a slepou mapou České republiky s geografickou sítí s vyznačenými lokalitami nebo celými oblastmi výskytu. Kniha dále zahrnuje synoptické tabulky asociací jednotlivých tříd s informací o frekvenci výskytu daných společenstev a s vyznačením diagnostických druhů a také názorná grafická srovnání asociací v rámci tříd pomocí Ellenbergových indikačních hodnot, nadmořských výšek a pokryvnosti bylinného patra.

Tato publikace představuje spolu s prvním a druhým dílem monografie základní referenční příručku pro přírodovědce, ochránce přírody, zemědělce, učitele, studenty a pro všechny, kteří se zajímají o rozmanitost vegetace České republiky.

Projekt byl řízen na Ústavu botaniky a zoologie Masarykovy univerzity v Brně a Botanickém ústavu AV ČR, v. v. i.

1 Ranunculetum fluitantis. Porost lakušníku štětičkového (*Batrachium* penicillatum) v řece Odravě u obce Odrava na Chebsku. Foto A. Vydrová (2008)

Academia, Praha 2011, 828 str. Doporučená cena 850 Kč